

7/3835
SÜRELİDİR im2

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

SAYI : B.02.0.007.00/1819
KONU : Yazılı Soru Önergesi

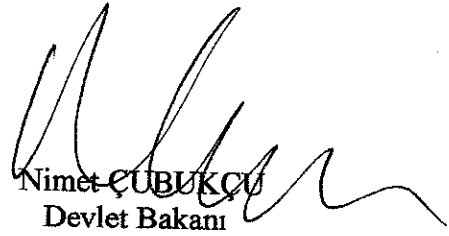
01.12./2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİNE
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

- İLGİ:** a) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Genel Sekreterliği Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı'nın 16.06.2008 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/3835-6847/14391 sayılı yazısı.
b) Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü'nün 20.06.2008 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-73-8/2731 sayılı yazısı.

İlgi (b) yazıyla Bakanlığımıza gönderilen Adana Milletvekili Sayın Nevin Gaye ERBATUR'un Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği, Sayın Başbakanımızın da kendileri adına Bakanlığım koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını istediği 7/3835 esas no'lu yazılı soru önergesinin cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Nimet ÇUBUKÇU
Devlet Bakanı

Dağıtım:

Gereği :

- TBMM Genel Sekreterliği
(Kanunlar ve Kararlar Dai.Bşk.)
Ek: 1 Yazı (2 Nüsha)

Bilgi :

- Başbakanlık
(Kan.ve Kar.Gen.Müd.)
Ek: 1 Yazı

**ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN PROF.DR.N.GAYE ERBATUR'UN
7/3835 ESAS NOLU YAZILI SORU ÖNERGESİ CEVABIDIR**

"Aile Haftası" nedeniyle Ankara'da gerçekleştirilen bir etkinlikte Başbakan Sayın Recep Tayyip Erdoğan, 9 çocuklu bir aileye plaket vermiş, aynı etkinlikte bir de konuşma yapmıştır. Konuşmanın içeriğinde "Evlerimize 'baba ocağı' dememiz, babalarımızı 'evin direği' olarak isimlendirmemiz, kültürümüzün temel referanslarıdır", "En önemli toplumsal dinamiğimiz olan aileyi güçlendirmek, özellikle aile değerlerine yapılan saldırılara, manevi tahribata karşı geleneksel aile kültürümüzü muhafaza etmek zorundayız. Bugün küreselleşen dünyada medya çağında, metropol hayatında aile değerlerinin zayıflaması unutmayalım ki çok büyük bir tehdittir" şeklinde ifadeler yer almaktadır. Oysa 1 Ocak 2002 tarihinden bu yana yürürlükte olan Yeni Medeni Kanunumuz uyarınca "aile reisliği" kavramı kaldırılmıştır.

Bu çerçevede;

SORULAR :

- 1) Başbakan Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'ın konuşmasında ifade ettiği "Evlerimize 'baba ocağı' dememiz, babalarımızı 'evin direği' olarak isimlendirmemiz, kültürümüzün temel referanslarıdır" cümlesi açıkça Medeni Kanun ile çelişen bir ifadedir. Oysa bir Başbakanın yasalarla çelişen ifadeler yerine yasaların uygulanmasını teşvik edici ifadeler kullanması gerekir. Bu bağlamda Başbakanlık tarafından ilgili konuşmayı düzeltici bir açıklama yapılması düşünülmekte midir?
- 2) Türkiye'nin de taraf olduğu ve Anayasa m.90 uyarınca kanun hükmünde olan uluslar arası anlaşmalar gereğince ve Türk hukuk sisteminde gerçekleştirilen son düzenlemeler çerçevesinde aile içerisinde cinslerden birini ön plana çıkaran, yücelten, diğerini öbür cinse bağımlı kılan bu tür söylemlerde bulunmak kanunlara ve Anayasa aykırılık içermektedir. Ülkemiz kadın erkek eşitliğini sağlamayı taahhüt eden bir çok uluslar arası anlaşmaya da imza atmış iken, kadını aile içerisinde ikincilleştiren "Evlerimize 'baba ocağı' dememiz, babalarımızı 'evin direği' olarak isimlendirmemiz, kültürümüzün temel referanslarıdır" gibi bir düşünce yapısının özellikle "Aile Haftası" çerçevesinde söze dökülmesi imzalanan uluslar arası anlaşmalara ve gerçekleştirilen hukuk reformlarına ters bir uygulama değil midir?
- 3) Konuşmanın devamında ifade edilen "geleneksel aile yapısı" ile kastedilen nedir? Bu yapıya tehdit olarak görülen unsurlar nelerdir? "Geleneksel aile yapısı"ndan kasıt "kadını ikinci planda kaldığı, erkeğe bağımlı kılındığı bir aile yapısı mıdır? Değil ise neden Başbakan konuşmasında kadının birey olarak toplumsal hayat içerisinde yer almasına hiç vurgu yapmamıştır?

CEVAPLAR :

Konuya ilişkin olarak Bakanlığımıza bağlı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğünce verilen cevaba göre;

Sevgi ve saygı esasına dayanan Türk aile yapısı kadın ve erkeğin birbirini tamamladığı anlayışıyla varlığını sürdürmektedir.

Ülkemizde kadın erkek eşitliğini sağlamak üzere 2000'li yıllarla beraber referansını ülkemizde yaşanan gelişme ve değişikliklerin yanı sıra Türkiye'nin imzaladığı uluslar arası sözleşmelerden alan yasal düzenlemeler yapılmış uygulamaya dönük önemli çalışma ve projeler başlatılmıştır.

Hükümetimiz; göreve geldiği günden bu yana Sayın Başbakanımızın önderliğinde, kadın-erkek eşitliğini gündeminin öncelikli konuları arasına alarak, kadının toplumsal yaşamın her alanında konumlarının güçlendirilmesi, kadınlara karşı her türlü ayrımcılığın önlenmesi ve kadın erkek eşitliğinin kamu plan ve politikalarına yansıtılması amacıyla yoğun çalışmalar yürütmektedir. Yasal alanda gerçekleştirilen önemli gelişmelerde kadının insan haklarını gözetken bir tutum sergilenmiş ve kadın erkek eşitliği sağlanmıştır.

Hükümetimiz ulusal mevzuatta gerçekleştirilen değişikliklerin ardından, mevzuatımızın etkili biçimde uygulanması, toplumsal farkındalığın artırılmasına yönelik ulusal bilgilendirme ve bilinçlendirme çalışmaları da dahil olmak üzere eğitsel, sosyal ve diğer tedbirlerin alınması konusunda çabalarını sürdürmekte, kadına ilişkin kritik alanlarda kampanyalar, eğitim çalışmaları ve projeler yoluyla çalışmalarını yürütmektedir.

Aynı zamanda Başbakanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN Kadının Statüsü Genel Müdürlüğünün gerek ulusal gerekse uluslar arası düzeyde düzenlemiş olduğu konferans ve toplantılara teşrif ederek, kamuoyuna kadının insan haklarının korunması ve geliştirilmesi hususlarında önemli mesajlar vermektedir.

Bu çerçevede Başbakan Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN, "Aile Haftası" nedeniyle Ankara'da gerçekleştirilen etkinlikte yaptığı konuşmasında, esas olarak ailenin toplumsal dokunun temeli olduğuna dikkat çekerek, ailenin korunmasının öneminden söz etmiş, konuşmasında yer alan evlerimizin "baba ocağı", babalarımızın ise "evin direği" olduğu ifadelerini geleneksel kültürümüzün temel referansları olarak tanımlayarak, toplumumuzdaki sosyo-kültürel algılara vurgu yapmıştır. Yaptığı konuşmalarda aile konusunun önemini her fırsatta vurgulayan Sayın Başbakanımızın, gerek icraatları gerekse söylemlerinden anlaşılabileceği üzere cinsiyet ayrımcılığını çağrıştıracak beyanlarda bulunduğu iddia etmek mümkün değildir.

Konuya ilişkin olarak Bakanlığımıza bağlı Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğünce verilen cevaba göre;

Toplumun temel birimi aile, neslin devamı; çocukların bakımı ve yetiştirilmesi; yeni nesillere kültürel kimliğin, etik değerlerin kazandırılması; tarihsel ve toplumsal bilincin aktarılması; sevgi ve hoşgörü esasına dayanan tutum ve değerlerin yerleştirilmesi fonksiyonlarını üstlenen bir kurumdur. Bu özellikleri nedeniyle de alternatifi olmayan önemli bir kurumdur.

Aile kurumu, tarihin her döneminde ve her kültürde değişik biçimlerde varlığını korumuş ve sürdürmüştür. Türk aile yapısı da kendine özgü özellikleriyle tarih

boyunca varlığını sürdürmektedir. Bütün kültürlerde olduğu gibi bizim kültürümüzde de aile içinde ve evlilik ilişkisinde kadın ve erkek birbirinin tamamlayıcısıdır.

Toplumsal sağlıklı gelişimi için aile ne kadar önemli ise, ailenin sağlıklı bir biçimde devamı için de hem erkek hem de kadın o kadar önemlidir ve ailenin vazgeçilmezleridir. Aile kurumu birçok hayati fonksiyonunu, kadın ve erkeğin ailede üstlendikleri roller sayesinde gerçekleştirmektedir. Hem kadının hem de erkeğin ailedeki bu hayati rollerini dikkate almayan bir yapının topluma olumlu bir katkı sağlaması mümkün değildir. Bu önemi vurgulamak amacıyla da kültürümüzde birtakım tabirler, deyimler ve atasözleri üretilmiştir. Atasözleri ve deyimler kültürümüzü yaşatan önemli değerlerdir. Geçmişten günümüze yaşayarak gelen bu değerler sosyokültürel değişimle beraber özünü koruyan ironik özellik gösteren kültür kodlarımızdır. "Baba ocağı", "ana kucağı", "baba evi" gibi tabirler aslında aile kurumu ile ilgili tabirlerdir. "Baba ocağı" ailenin yaşadığı mekanı niteleyen bir tabirdir. Benzer bir şekilde, bir çok dilde olduğu gibi Türkçede de soyadlarının çoğu ".....oğlu" şeklindedir, "...kızı" şeklinde değildir. Toplumsal hızlı bir dönüşüm geçirmektedir. Ancak, gündelik yaşamda kullandığımız pek çok deyim ve tabir asırları kapsayan bir yaşam deneyiminin, bir toplumsal tarihin ürünüdür. Bu tabirler toplumsal cinsiyete dair rollere atıfta bulunmak gibi bir işlevi yerine getirmezler. Sadece deyim olarak dilimize yerleşmişlerdir ve gerçek anlamlarından bağımsız bir şekilde kullanılırlar.

Kadın ve erkek arasında haklar, özgürlükler ve insanlık değeri açısından hiçbir fark yoktur. Her ikisi de gerek aile yaşantısında gerekse sosyal yaşantıda eşit derecede sorumludur. Her iki cinsin toplumsal görevleri eşit olmakla birlikte aile içinde rol, görev ve sorumluluklar açısından farklılıklar vardır. İdeal olan, kadın ve erkek herkesin görev ve sorumluluklarını en iyi şekilde yerine getirerek paylaşımcı ve demokratik bir biçimde ortaya koymalarıdır. Medeni Kanun'umuzda da kadın ve erkeğin aile içinde eşit konumlarda tanımlanması bunun bir göstergesidir. Hukuki reformların içselleştirilmesinin ve toplumsal kabulünün ancak eğitim ile aşılacağı bir gerçektir.

Ailede kadının önemi yadsınamaz. "Yuvayı dişi kuş yapar" sözü gereğince sağlam ailelerin temelini de kadınlarımız ve yetiştirdikleri evlatlar kuracaktır. Toplum olarak yaşadığımız sıkıntılar karşısında en sağlam destek, güçlü aile yapımız ve sıcak aile ilişkilerimizdir. Devletimiz de ailelerin karşılaştıkları sorunlarda destek olmayı amaçlayan çeşitli görevleri üstlenmiştir. Kadın ve Aileden Sorumlu Devlet Bakanlığı olarak Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumunu, Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü ve Özürlüler İdaresi Başkanlığı ailelere çeşitli yönlerden destek olmak amacıyla faaliyet göstermektedir. Bu çerçevede, geleceğin çocuklarını yetiştirmede temel rolü üstlenen kadınlarımızın eğitimi, işgücü ve siyasete katılımlarına yönelik çeşitli çalışmalar yapılmaktadır.

Aile politikalarının temelinde de aile kurumu bütüncül bir bakış açısıyla ele alınmaktadır. Kadın, erkek, çocuk olarak ayrıştırılmaktan ziyade aileye bütüncül yaklaşmaktadır. Yani aile birliğine önem verilmektedir. Keza Birleşmiş Milletlerin 2008 yılı "aile teması" da ailede babalar ve babalık rolleridir. Yine Birleşmiş Milletlerin 2006 yılı "aile teması"nda tek ebeveynli aileleri tehdit olarak gösterip önlem almaya yönelik olarak fırsatları değerlendirme konusunda tavsiyeler sunması da anlamlıdır.

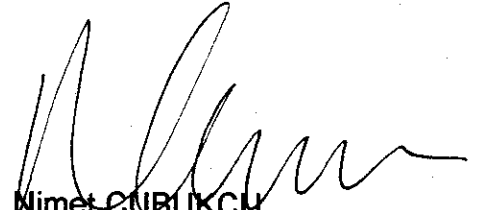
Gelenek, bir toplulukta zaman içinde oluşan ve toplum içerisinde kabul gören maddî ve manevî alışkanlıklar ve değerlerdir. Gelenek veya âdetler, eskiden devralınan ve toplum hayatının çeşitli yönlerinde yerleşen iş ve davranış tarzlarıdır. "Geleneksel aile yapısı" da Türk ailesinin asırlardan beri oluşumunda yer almış örf, adet, normlar, değerler ve kültür unsurlarını ifade

etmektedir. Geleneksel aile yapısı sanıldığığının aksine kadının ikinci planda kaldığı, erkeğe bağımlı kılındığı bir aile yapısı değil, kadın-erkek tüm bireyleriyle birbirlerini destekleyen ve

yücelten köklü bir kültürel dayanağa sahip aile yapısıdır. Burada kastedilen de budur. Söz konusu toplantı "Uluslararası Aile Günü" kutlama programı olduğu için kadının toplumsal hayattaki yerine vurgu yapılmamıştır.

Kadın ve Aileden Sorumlu Devlet Bakanlığı olarak sizlerin de katkıları ile ulusal ve uluslar arası platformlarda kadın hakları, aile bütünlüğü, çocuk, yaşlı ve özürlü haklarının gözetilmesi ve korunması gibi konularda ülkemiz çıkarları doğrultusunda önemli çalışmalara imza atıldığı bilinen bir gerçektir.

Saygılarımla.

Nimet ÇUBUKÇU
Devlet Bakanı